

‘Belangstellend, met een vilein trekje’

Paul van Liempt

FOTOGRAFIE: JEROEN JUMELET



Tekst: Jacques Geluk

Elke werkdag presenteert journalist Paul van Liempt op de nieuwe, verzelfstandigde zender RTL Z ‘Van Liempt live’, een praatprogramma waarin hij de tijd krijgt zijn gasten uitgebreid te interviewen. In september is ook het boek ‘Geen vak voor bange mensen’ uitgekomen, dat hij samen met Bernard Hammelburg heeft geschreven. Een informatieve gids voor journalisten die willen leren van vakgenoten en interessant leesvoer voor nieuwsverslaafden. In dit ACADEMY® Magazine stelt hij niet de vragen, maar geeft hij de antwoorden.

“Ik heb lang nagedacht toen het verzoek kwam of ik een dagelijkse talkshow op RTL Z wilde maken. Het heeft twee maanden geduurd voor ik eruit was met de bazen van RTL, die goed naar mijn programma's hadden geluisterd, wat ik eervol vind, en mij uitlegden waarom ze mij vroegen. Ze gaven bijvoorbeeld aan dat het te maken had met mijn manier van interviewen. Ik praat snel, maar niet gehaast en ben scherp waar het moet, zeiden ze. Dat kan ook bij RTL, waar ze minder vastzitten in vaste patronen”. Het is een van de redenen voor Paul om toch ja te zeggen. Een andere is dat het in het programma echt gaat om de inhoud. “Geld had er niets mee te maken, ik heb er niets bij gekregen en weet zeker dat, zoals mijn vrouw ook zei, ik mezelf voor de kop zou hebben geslagen als ik deze lokroep had genegeerd”, zegt Paul van Liempt. “De talkshow draagt, net als mijn laatste BNR-programma, mijn naam en heet ‘Van Liempt live’. Dat heeft niets met ego te maken, maar alles met het feit dat ik mijn eigen persoonlijke stijl mag hanteren.”

‘Van Liempt live’ is te zien van half tien tot half elf, voordat Humberto Tan op RTL 4 met zijn show begint. Aan tafel – “gelukkig geen bank” – is plaats voor drie mensen. “Ik mag interviews maken van een kwartier, twintig minuten. Dat is lang voor televisie en kan tegenvallen of irritatie teweegbrengen, maar ik doe het alleen als de geïnterviewde het aankan en het thema interessant genoeg is. Soms is het handiger over een bepaald item niet een, maar twee gasten te laten praten. Uitgangspunt is dat we mensen op hun gemak stellen en de kans geven hun verhaal te vertellen. Als het mooi is probeer ik wat langer mijn mond te houden. Soms moet je onderbreken om de spanning erin te houden of niet te ver af te drijven. Af en toe is er natuurlijk een door de wol geleverde politicus of CEO die niets zegt. Dan moet ik daar alles tegenin brengen en qua vraagstelling risico's durven nemen, ook als ik daardoor zelf voor joker kan staan.”

Claudia Blokland is eindredacteur van ‘Van Liempt live’. “Het klikte meteen. Claudia heeft veel talkshowervaring en kan mij echt nieuwe dingen vertellen. Ze gaat zonder blikken of blozen tegen me in als dat nodig is en er zal best wel eens een gevechtje komen als de redactie een bepaalde gast wil uitnodigen met wie ik echt niets heb. Dan moeten ze met hele goede argumenten komen. In de praktijk denk ik dat dit niet vaak voorkomt. Ik kan niemand bedenken die ik niet in het programma wil. Het kan wel zo zijn dat iemand anders beter over een bepaald onderwerp kan praten”, zegt Paul.

LANGZAAM GROEIEN

Dit jaar doet Paul niets naast zijn nieuwe praatshow. “Vanmiddag heb ik een kastanalyse om te zien welke kleding bij me past. Helemaal nieuw en leuk, een extra reden om tv te doen”, lacht hij. “Dat terzijde. Ik kan geen twee talkshows tegelijk doen. Dat is te zwaar. Daarom ben ik weggegaan bij BNR. De eerste drie maanden wil ik me volledig op dit

programma richten. Dan hoop ik dat er iets staat. De bedoeling is dat ‘Van Liempt live’ 45 van de 52 weken te zien is. Dat klinkt hysterisch, maar ik vind het fijn. Bert Habets, CEO van RTL Nederland, heeft me verzekerd dat het programma alle kans krijgt langzaam te groeien. Dat is het fijne van een nieuw volwaardig station dat zich op een specifiek publiek kan richten. In elk geval ondernemend Nederland, maar die doelgroep mag best breder worden. Het gaat immers niet alleen om economie en geld, ook om technologie en innovatie. Voorlopig gaan we uit van 50.000 tot 100.000 kijkers. Dat is voor tv-begrippen weinig, maar de impact is groter dan bij radio. Het is bovendien het hoger opgeleide publiek dat ik ken van de radio, waardoor ik meer de diepte kan ingaan. Naast dat het gewoon interessant en leuk moet zijn om naar te kijken. Geen cabaret en muziek, het moet in de interviews zelf zitten.” Sommigen denken dat hij met hangende pootjes terugkomt naar de radio, waar hij een soortgelijk programma voor BNR heeft gedaan:

‘Newsroom’. “Dat moest ik opgeven, maar dit is iets nieuws, dat ik gewoon wil proberen. Bovendien heb ik in 2012 al voor RTL 4 de discussie na het Verkiezingsdebat gepresenteerd.”

SCHRIJVEN HET LEUKST

Terwijl de herrie rondom het terras van het Amsterdam American Hotel aan het Leidseplein aanzwelt, onthult Paul dat hij radio-journalistiek tot nu toe veruit het leukst en het interview de prettigste vorm vindt. “Ik heb echt alles gedaan en elk project was mooi. Schrijven was het hoogste goed, daarna kwam radio en ten slotte tv, zeiden mijn leermeesters altijd. Wat dat betreft is mijn carrière steeds een stapje omlaag gegaan”, lacht Paul. “Als student was ik opstandig en zette me overal tegen af. Autoriteiten aanpakken was geweldig. Journalistiek betekende voor mij ook door opgeblazen ego's heen prikken. Ik schreef stukjes voor Propria Cures, een studentenblad dat in die tijd tien keer harder was dan GeenStijl. Veel van wat ik nu zie is een slap aftreksel van wat we toen schreven.” Paul kijkt in die tijd op naar Ischa Meijer. “Een fantastisch interviewer over wie mensen het nog heb-

*‘Geen cabaret
of muziek.
Het moet in de
interviews zelf
zitten’*

ben. Hij blijft een icoon, hoewel het natuurlijk wel een stuk langzamer en met andere humor ging dan nu. Ik vond het altijd inspirerend uitzendingen van 'Een uur Ischa' en het VPRO-programma 'Pandemonium' bij te wonen." In 1987 mag Paul zijn eerste officiële verhaal te schrijven. Via Theodor Holman, die dan ook bij Het Parool werkt, komt hij binnen bij Jan van Cuilenborgh, hoogleraar communicatiewetenschappen. "Ik voelde me heel wat toen ik me voorstelde: 'Ik ben Paul van Liempt namens Het Parool' en probeerde mij de houding van een journalist aan te meten. Geïnteresseerd en tegelijk een mannetje van de wereld. Dat ging mis. Ik kreeg een hoestbui. 'Ach jongen', riep hij nog. Die dingen vergeet je niet meer."

EIGEN STIJL

Vanaf dat moment ontwikkelt Paul zijn eigen stijl, minder hard en negatief, op zoek naar wat bij hem past. "Niet te links of rechts willen zijn, niet in achtergronden denken, vooroordelen loslaten. Met dat laatste worstel ik nog altijd. Ik ben ook zo belangstellend mogelijk, maar met een vilein trekje. Tijdens interviews voor de krant kijk ik de ander aan, dat ontspant ook en maakt het gesprek beter. Uiteindelijk gaat het erom hoe je het op papier krijgt. Bij de radio vinden ze me een prettige interviewer, maar gelukkig met een scherp randje. Luisteraars moeten het gevoel hebben dat er iets kan gebeuren tijdens elk gesprek dat je voert." Hoe is hij eigenlijk bij de radio terechtgekomen? "In de tijd dat ik voor het Parool en Vrij Nederland schreef deed ik wel eens radio voor Salto Amsterdam, vanuit De Kroon aan het Rembrandtplein, waar je de grootste namen tegenkwam. Vrienden vonden dat ik er de stem voor had, maar het heeft lang geduurd voordat ik echt voor radio wilde kiezen. Als freelancer, want ik ben gek op mijn vrijheid en het opzoeken van risico's. Natuurlijk ben ik wel eens nerveus, maar naar het plafond staren zit niet in mijn karakter. Zelfvertrouwen is belangrijk om echt te kunnen weten dat vrijheid heerlijk is en uiteindelijk ook voor geld komt." Bij BNR begint Paul in

de weekeinden met het leiden van het prikkelende discussieprogramma 'Café Vondel' vanuit het Marriott Hotel. Met Yoeri Albrecht, nu directeur van De Balie, presenteert hij 'BNR Zondag' vanuit café-restaurant Dauphine en later – recht tegenover 'Met het oog op morgen' – 'BNR Laat' op donderdagnavond. "Dat waren één-op-één interviews. Al die dingen bij elkaar vond ik prachtig om te doen. Daarnaast bleef ik schrijven, want ik

'Journalistiek betekende voor mij door opgeblazen ego's heen prikken'

twijfelde nog steeds over een volledige overstap naar de radio. Tussendoor was ik nog even hoofdredacteur van Miljonair. Wij wilden er een soort Vanity Fair van maken. Dat zat er niet in. Gelukkig kon ik een dagelijks programma gaan doen op BNR, 'Aan de slag'. Daarna heette het 'BNR Paul van Liempt' en werd het een personality-show. Ik mocht van hoofdredacteur Paul van Gessel, nu directeur van RTV Noord-Holland, helemaal losgaan en alles op mijn eigen manier doen. Dat betekende ook nu weer heel veel voorbereiden en lezen, lezen, lezen. Alles op- en uitzoeken en niet drinken. En een lijstje maken met dingen die zeker aan de orde moesten komen." Is hij een perfectionist? "Nee, ik houd juist erg van het live interview. Perfectionisten willen per se een programma naar hun hand zetten, de regie in handen hebben. Als ik mezelf goed heb voorbereid, in tegenstelling tot mijn praattempo zo rustig mogelijk, is het klaar."

BOEK

"Het boek 'Geen vak voor bange mensen', dat ik samen met Bernard Hammelburg heb geschreven, gaat niet over de toekomst

en verdienmodellen." Aan de hand van gesprekken met gerenommeerde collega's, schriftelijke bronnen en eigen ervaringen hebben ze gezocht naar de kern van het vak en een beeld geschetst van een beroepsgroep die onmisbaar is en tegelijk wordt gewantouwd, gelardeerd met opmerkelijke voorbeelden en onthullende feiten. Verder geven ze antwoorden op praktische vragen waarmee journalisten dag in dag uit te maken krijgen." Een extra tip geeft hij nog op het terras: "Als ik het druk heb gehad, ga ik daarna heerlijk drie kwartier fietsen. Daar word ik rustig van." 🚲



© PAUL VAN LIEMPT

Paul van Liempt is journalist, programmaker, spreker en dagvoorzitter. Hij studeerde culturele antropologie en journalistiek, schreef onder meer voor Het Parool, Vrij Nederland, Volkskrant Magazine en het Financieele Dagblad en was korte tijd hoofdredacteur van Miljonair. Hij presenteerde tot medio 2015 journalistieke radioprogramma's voor BNR. Sinds september 2015 presenteert hij het dagelijkse praatprogramma 'Van Liempt live' op RTL Z. Hij schreef een aantal boeken: 'Over televisie. Een goed stel', 'Het verhaal achter de Miljonair Fair' en 'Bye bye babyboomers' (met Paul van Gessel). Met Bernard Hammelburg schreef hij 'Geen vak voor bange mensen' (september 2015, Prometheus Bert Bakker, ISBN 9789035141148, 19,95 euro).

paulvanliempt@speakersacademy.nl